

פגישת שאול עם הנערות השואבות

במאמרה 'בחירתו של שאול והתאמתו למלכות'* דנה רות פז ברמזים שרומז הכתוב בשמ"א ט' והמראים כי שאול מתאים להיות מלך. לדבריה (עמ' 36), רמז לכך ששאול אינו חשוד שייכשל באיסור של "לא ירבה לו נשים ולא יסור לבבו" (דברים י"ז, יז) הוא פגישת שאול והנערות. הנערות נלהבות ממראה שאול ומנוכחותו, ואילו הוא עצמו איננו נרגש וממשיך בדרכו. נראה לי, כי קיים בסיפור דבר נוסף המראה כי לשאול הכוח הנפשי לעמוד בניסיון של לקיחת נשים רבות.

שאול ונערו מוצאים עצמם במקום זר ומחפשים את הרואה, כדי שיגיד להם היכן האתונות האבודות. "המה עלים במעלה העיר והמה מצאו נערות יצאות לשאב מים ויאמרו להן היש בזה הראה" (שמ"א ט', יא). בסיפור ישנם אלמנטים המוכרים לנו זה מכבר: גבר הנמצא במקום זר, מגיע לבאר מים ופוגש שם בנערה השואבת מים (או בנערות השואבות מים). המוטיב הזה חוזר בסיפור פגישת עבד אברהם (נציגו של יצחק) עם רבקה, בפגישת יעקב ורחל וכן בפגישת משה ושבע בנות יתרו כהן מדין. זאת ועוד: לאחר פגישת העבד ורבקה ולאחר פגישת משה ובנות יתרו אנו קוראים על סעודה, וגם בסיפור שאול אנו קוראים על סעודה: "כי זבח היום לעם בבמה" (שם, יב). אולם פגישת שאול עם הנערות מסתיימת באופן שונה מאשר המקרים הקודמים. בכל שלוש הפגישות הקודמות תוצאותיה של הפגישה דומות: הגבר נושא לאישה את הנערה שפגש בה על יד הבאר. לעומת זאת, שאול, הנמצא בדיוק באותו מצב כקודמיו, גורם לנו הפתעה בהתנהגותו: הוא עוזב את הבאר מבלי ליצור קשר אישי ומבלי להינשא לאחת הנערות. נראה כי בתיאור הפגישה בא המקרא להדגיש את הניגוד בין אירוע זה של הפגישה על יד הבאר ובין הפגישות האחרות המתוארות בתורה.

פגישת שאול עם הנערות, עזיבתו אותן והמשכתו בדרכו מורות על כך שלא תהיה לשאול בעיה של ריבוי נשים. עובדה זו מודגשת בכך שהוא נחלץ לא רק מהאירוע גופו, אלא אף מהסיפור האופייני המביא לידי נישואין.

* ר' פז, 'בחירתו של שאול והתאמתו למלכות', מגדים ח, תשמ"ט, עמ' 43-35.